

På baggrund af en analyse af virkningerne i 2., 3. og 4. år efter tilskudsændringen kan det dog konkluderes, at anvendelse af faktisk beskatningsniveau i sig selv kun giver anledning til en tilpasningsvirkning af et minimalt omfang.

Vedrørende det andet problem – kommunernes mulighed for at påvirke deres tilskud – bemærkes, at en ændring af beskatningsniveauet altid vil give større provenumæssige forskydninger i skatteprovenuet end i tilskuddene eller tilsvarene. Eksempelvis vil en tilsvarkommune, som af hensyn til sit tilsvær reducerer sit beskatningsniveau, få et større provenutab på skatten end gevinsten i form af formindsket tilsvær. Dette forhold indebærer, at incitamentet til at ændre beskatningsniveauet med henblik på at påvirke tilskuddet eller tilsværet må antages at være stærkt begrænset. Endelig skal det fremhæves, at kun tilskudskommuner har en tilskyndelse til at sætte skatten op mens tilsværskommuner tilskyndes til at sætte den ned.

Til §§ 5-9

Udligning af udgiftsbehov

Ved § 5, stk. 1, foreslås indført en rent mellemkommunal finansieret landsdækkende udligning af udgiftsbehov. Ordningen er som nævnt i bemærkningerne til § 1 en nydannelse, men er i øvrigt opbygget efter samme princip som den allerede gældende mellemkommunale udgiftsbehovsudligning i hovedstadsområdet, der videreføres i forslaget § 5, stk. 2.

I § 6 fastlægges den samlede udligning af forskelle i udgiftsbehov i hele landet til 0,30.

De gældende bestemmelser om mellemkommunal udgiftsbehovsudligning i hovedstadsområdet findes i lov om udligning i hovedstadsområdet, §§ 1, 2, og 4. Der er foretaget en sproglig omformulering, så bestemmelserne herefter fremtræder som en parallel til de øvrige udligningsordninger.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger, tilsligter lovforslaget bl.a. at gøre samspillet mellem lands- og hovedstadsudligning mere gennemskueligt.

Det foreslås derfor, at udligningsniveauet i udligningsordningen i hovedstadsområdet defineres, så det kan lægges sammen med udligningsniveauet i den landsdækkende udligningsordning til et samlet udligningsniveau for kommunerne i hovedstadsområdet.

Det foreslås i § 8, at udligningsniveauet i udligningsordningen i hovedstadsområdet fastsættes til 0,30. Det samlede udligningsniveau for kommuner i hovedstadsområdet bliver da 0,60, hvilket om-

trent svarer til den samlede udligning (summen af bloktilskud og mellemkommunal hovedstadsudligning) i dag.

I § 7 fastsættes de kommunale udgiftsbehovskriterier og disses vægte i den mellemkommunale udligning af udgiftsbehov. Opgørelsen svarer stort set til reglerne i lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner, § 6, hvor kriterier og vægte fastlægges for det gældende tilskud efter udgiftsbehovskriterier til kommunerne. Der er dog tre ændringer:

De enkelte kriteriers vægte er ændret i overensstemmelse med den siden sidste lovændring skete ændring i fordelingen af de kommunale udgifter på udgiftsområder.

Regeringen har hæftet sig ved finansieringsudvalgets forslag om at afskaffe vejriteriet, men har efter en nærmere vurdering af de byrdefordelmæssige virkninger heraf ikke fundet en afskaffelse forsvarlig, og har derfor valgt kun at foreslå at reducere vægten for kriteriet med en trediedel samt at fastfryse antallet af vejkilometer pr. 1. januar 1982, således at man hindrer muligheden for at påvirke kriteriet. Det skal bemærkes, at der løbende konstateres fejl og mangler ved opgørelsen af antallet af vejkilometre. Man agter imidlertid at anvende de kilometertal, der anvendtes ved beregningen af de til kommunerne meddelte endelige tilskudsbeløb for 1983.

Endelig foreslås der indført den regel, at det allerede eksisterende kriterium »antal 7-16 årige« korrigeres for et eventuelt faldende elevtal i den foregående treårsperiode, idet finansieringsudvalgets statistiske undersøgelser har vist, at tilbagegang i elevtal faktisk giver anledning til særlige udgifter som følge af vanskeligheder ved at tilpasse kapaciteten nedad.

Den foreslåede regel vil samtidigt i nogen grad afbøde visse af tilbagegangskommunernes tab ved afviklingen af »numeriske befolkningsforskydninger«, jfr. herom i bemærkningerne til § 9.

Denne regel skal også ses i sammenhæng med, at bestemmelsen i den gældende lovs § 6, stk. 4, om regulering af befolkningskriterierne ved en årlig vækst på over 5 pct. ikke ønskes videreført. Bestemmelsen har ikke fundet anvendelse i længere tid.

I § 9 fastlægges kriterier og vægte i udligningen af forskelle i udgiftsbehov mellem kommunerne i hovedstadsområdet. Reglerne herom i den gældende lovgivning findes i lov om udligning i hovedstadsområdet, § 4.

De enkelte kriteriers vægte foreslås – som i den landsdækkende udligningsordning, jfr. ovenfor i